

A PEDAGÓGUSPÁLYÁVAL KAPCSOLATOS TANULÓI VÉLEMÉNYEK NEMEK KÖZÖTTI KÜLÖNBΣÉGÉNEK KÉRDŐÍVES VIZSGÁLATA AZ NTP-TEHETSÉG-25-0142 PROJEKT KERETÉBEN

Author(s) / Szerző(k):

Mező Ferenc (Ph.D.)
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

E-mail:

ferenc.mezo1@gmail.com

Cite: Idézés:

Mező Ferenc (2026). A pedagóguspályával kapcsolatos tanulói vélemények nemek közötti különbségének kérdőíves vizsgálata az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt keretében. *OxIPO – Interdiszciplináris tudományos folyóirat*, VIII. évfolyam 2026/1. szám. 113-118.
Doi: <https://www.doi.org/10.35405/OXIPO.2026.1.113>



This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

EP / EE:

Ethics Permission / Etikai engedély: KFS/2026/O1-0008

Reviewers:

Public Reviewers / Nyilvános Lektorok:

1. Szűts Zoltán (Prof., Ph.D.), Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
2. Lestyán Erzsébet (PhD.), Gál Ferenc Egyetem

Lektorok:

Anonymous reviewers / Anonim lektorok:

3. Anonymous reviewer (Ph.D.) / Anonim lektor (Ph.D.)
4. Anonymous reviewer (Ph.D.) / Anonim lektor (Ph.D.)

Absztrakt

A tanulmány „Pedagógia a mesterséges intelligencia fényében és árnyékában (nem csak) STEM tárgyak esetében” című (NTP-TEHETSÉG-25-0142 azonosítószámú) projekt keretében középiskolás diákok által megvalósításra kerülő pedagóguspályával kapcsolatos mikroutatások módszertanát mutatja be.

Kulcsszavak: pedagóguspálya, kutatás

Diszciplína: pedagógia

Abstract

QUESTIONNAIRE-BASED STUDIES OF GENDER DIFFERENCES IN STUDENTS' OPINIONS ON THE TEACHING PROFESSION WITHIN THE FRAMEWORK OF THE NTP-TEHETSÉG-25-0142 PROJECT

The study presents the methodology of micro-researches related to the teaching career to be carried out by high school students within the framework of the project entitled "Pedagogy in the light and shadow of artificial intelligence (not only) in the case of STEM subjects" (ID number NTP-TEHETSÉG-25-0142).

Keywords: teaching career, research

Discipline: Pedagogy

A „Pedagógia a mesterséges intelligencia fényében és árnyékában (nem csak) STEM tárgyak esetében” című tehetséggondozó projektet az [Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen](#) (EKKE) működő [Pedagógiai Kar](#) a 2025/2026-os tanévben valósítja meg. A program a [Nemzeti Tehetség Program](#) és a [Kulturális és Innovációs Minisztérium](#) támogatásával valósul meg. A támogatás összege 3 590 000 Ft (pályázati azonosító: NTP-TEHETSÉG-25-0142; lásd: 1. ábra).

A projektben résztvevő középiskolás tanulók mentorok által segített kutatási projekt révén is ismerkednek a pedagóguspályával. Az alábbiakban e mentori támogatással megvalósuló kutatás módszertani sajátosságai kerülnek összefoglalásra.

Mentori támogatással megvalósuló kutatás szervezésének lépései

A projektbe beválogatott középiskolásoknak a pedagóguspályával történő ismerkedését mentori támogatással megvalósított (mikro)kutatás is segítette. A pedagóguspályára vonatkozó pályaaorientációs le-

1. ábra. Az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt megvalósítója és támogatói.



hetőségen túl e megoldás a diákok kutatás-módszertani tapasztalatainak fejlesztését is szolgáló dúsító, gazdagító, teljesítményre ösztönző tehetséggondozást is lehetővé tett. E kutatás szervezésének lépései (a diákok projekt keretében megvalósuló tehetséggondozó program révén történő előzetes felkészítésen túl):

1. Kutatási kérdések megfogalmazása.
2. Hipotézisek megfogalmazása.
3. Minta kiválasztása
4. Adatgyűjtés módszerének kialakítása
5. Adatgyűjtés
6. Adatelemzés
7. Adatok közzététele

A diákokat támogató mentorok:

- Prof. Dr. Szűts Zoltán (EKKE, Pedagógiai Kar dékánja, Neveléstudományi Doktori Iskola vezetője)
- Dr. Mogyorósi Zsolt (EKKE, Pedagógiai Kar dékánhelyettese)
- Dr. Szőke-Milinte Enikő (EKKE, Pedagógiai Kar, Neveléstudományi Doktori Iskola programigazgatója)
- Dr. Mogyorosiné Herczeg Éva Erzsébet (EKKE Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Technikum, Általános főigazgató-helyettes).

Kutatást segítő sablon

A beválogatott diákok munkáját egy pptx formátumú sablon segíti, mely a fent említett lépéseken vezeti keresztül a felhasználót. A prezentáció sablonját Dr. Mező Ferenc (EKKE, Pedagógiai Kar) állította össze.

E sablon egy címdíával kezdődik, mely tartalmazza a kutatás címét, a kutatást végző diák nevét, illetve az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projektre vonatkozó támogatás tényét, és a támogató Nemzeti Tehetség Program, illetve Kulturális és Innovációs Minisztérium nevét és logóját.

A második dia a projekt bemutatásakor szükséges tartalmi pontokat sorolja fel,

ezek: Problémafelvetés, Kérdés és hipotézis, A vizsgálati minta, Módszer, Eredmény, Megvitatás, következtetések, Korlátok és jövőbeli kutatási lehetőségek, Irodalom.

A harmadik dia a kutatással kapcsolatos problémafelvetést mutatja be. A megadott mondatkezdemények (amiket szükség szerint átírhattak, kiegészíthettek a diákok): „A címben felvetett téma vizsgálata azért lényeges, mert: ...”

A soron következő dia a kérdést s hipotézist mutatja be. A diákoktól azt kértük, hogy egy kérdésfeltevéses mikrokutatást végezzenek, ami jól modellezi egy komplexebb kutatás folyamatát is. Az 1. táblázat foglalja össze a tanulók által végzett kutatások kérdésfeltevéseit.

Az itt ajánlott sablonkérdés így hangzott: „Legalább 20%-os különbséget generáló hatása van-e a tanulók nemének (mint független változónak) a pedagógus pályával kapcsolatos eldöntendő kérdésre adott válaszában jellegére (a függő változó értéke)? Hipotézis: Feltételezhetően a tanulók neme nem befolyásolja a függő változó értékét, nem mutatható ki 20%-os vagy nagyobb nemek közötti különbség a függő változó szempontjából.”

Az ötödik dián foglalható össze a mintavétellel kapcsolatos információk. Ide tartozó sablon (a kipontozott részek kitöltésével): „Vizsgálati minta egysége: tanuló (átlagos életkor: ... év). A minta mérete: $n = \dots$ fő. Nemek szerinti alminták (a független változó lehetséges értékei): fiú ($n = \dots$ fő, ...%), lány ($n = \dots$ fő, ...%). A nemek közötti arány: A mintavétel

1. táblázat: A mikorkutatások kérdései. Forrás: a Szerző

N	Kérdés: Szerinted igaz, hogy...
1.	tanárként soha nem lehet unatkozni?
2.	a pedagóguspálya tele van meglepetésekkel?
3.	egy jó tanár emléke egy életen át megmarad?
4.	tanárként minden nap történik valami mosolyra okot adó dolog?
5.	a pedagóguspályán a humor igazi túlélőeszköz?
6.	a tanítás kreatívabb munka, mint sokan gondolják?
7.	tanárként rengeteget lehet tanulni a diákoktól is?
8.	a pedagóguspálya jó terep az önmegvalósításhoz?
9.	egy tanár hatása messze túlmutat az órarenden?
10.	tanárként minden nap egy kicsit más szerepbe kell bújni?
11.	a pedagógusok különösen jó történetmesélők?
12.	tanárként sok apró sikerélmény gyűlik össze?
13.	a pedagóguspályán fontos az improvizációs készség?
14.	egy tanár könnyen felismeri a „csillogó szemeket”?
15.	tanárként az ember gyakran hazavisz egy-egy vicces történetet?
16.	a pedagóguspálya jó lehetőség az emberekkel való munkára?
17.	egy jó kérdés néha fontosabb, mint egy jó válasz?
18.	a tanári munka sok kreatív megoldást kíván?
19.	pedagógusként minden nap lehet valakit egy kicsit inspirálni?
20.	tanárként az ember maga is folyamatosan fejlődik?
21.	a pedagóguspálya változatosabb, mint elsőre tűnik?
22.	tanárként jó érzés látni, amikor „összeáll a kép” egy diáknál?
23.	a pedagóguspályán a személyiség legalább olyan fontos, mint a tudás?
24.	tanárként sokféle tehetséggel lehet találkozni?
25.	a pedagóguspálya jó terep az együttműködésre?
26.	tanárként az embernek mindig van mit mesélnie?
27.	a pedagóguspálya segít jobban megérteni az embereket?
28.	a tanítás egyfajta alkotómunka?
29.	tanárként az ember gyakran kap váratlan, kedves visszajelzéseket?
30.	a pedagóguspálya sokféle egyéni stílust megenged?
31.	egy jó tanár mindig továbbképz magát?
32.	a pedagóguspálya jó lehetőség a kreatív ötletek kipróbálására?
33.	tanárként az ember néha maga is újra diák lesz?
34.	a pedagóguspálya sok örömteli pillanatot tartogat?

jellege: kényelmi mintavétel. A minta reprezentativitása: nem reprezentatív a vizsgálat, így az eredmények csak az adott mintára érvényesek, amelyek általánosabb érvényű igazolásához további vizsgálat szükséges”.

A hatodik és a hetedik dia szolgál az adatgyűjtés és az adatelemzés módszerének összefoglalására. A vizsgálati személyek az 1. táblázatban bemutatott kérdések egyikére válaszoltak egy-egy kutatódiák esetében.

Az adatbázis-struktúra minden kérdés, illetve kutató diák esetében azonos volt: három oszlopot tartalmazott: 1. A válaszadó kódszámát, 2. A válaszadó nemét (1 = fiú, 2 = lány), 3. A választ (0 = „Szerintem az állítás hamis”, 1 = „Szerintem az állítás igaz”). Az adatelemzés gyakoriságelemzésen alapuló leíró statisztikai szinten történt.

Az eredmények közlésekor egyrészt 100%-ig halmozott oszlopdiagramot, másrészt annak szöveges interpretációját foglalja magába a sablon. Például: „E 100%-ig halmozott oszlopdiagramon látható, a férfiak és nők által adott »Szerintem igaz« válaszokat jelző, fekete színnel jelölt oszlopok egymáshoz való viszonya. Különbségük: ... válasz. Ha a férfi és női válaszadók fekete oszlopokkal jelzett értékei között a különbség kevesebb mint 20% (= 6,8 válasz, kerekítve 7 válasz), akkor az eredmények alátámasztják a hipotézist. Ellenben, ha 20% vagy nagyobb a különbség, akkor az eredmények a hipotézist nem támasztják alá. Esetünkben látható, hogy: ... ”.

A soron következő négy slides a „Megvitatás, következtetések”, a „Korlátok és jövőbeli kutatási lehetőségek”, az „Irodalom” és a „Köszönöm a figyelmet!” tartalmú záródia.

Zárogondolatok

Noha a bemutatott és a diákoktól kért mikrokutatás csak egy vizsgálati kérdésre fókuszált, és kislétszámú mintákon, leíró-statisztikai módon került megvalósításra, mégis alkalmas arra, hogy a résztvevő középiskolások saját élményt szerezzenek és saját teljesítményt valósíthassanak meg.

A tervek szerint a diákok a kutatásukat szekcióelőadás formájában a XI. Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencián angol vagy magyar nyelvű szóbeli prezentáció során fogják bemutatni, mely teljesítményükről angol/magyar ktnyelvű igazolást fognak kapni.

A projektről olvasni lehet még Szűts és Mező (2025), Szűts és Mogyorósiné (2025), Szűts és Szőke-Milinte (2025) tanulmányai kapcsán is.

Irodalom

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Pedagógiai Kar honlapja. Megnyitva:

2025.12.10. URL:

<https://unieszterhazy.hu/pk>

Kulturális és Innovációs Minisztérium (hivatalos honlap). Megnyitva: 2025.12.10. URL:

<https://kormany.hu/kormanyzat/kulturalis-es-innovacios-minisztorium>

Nemzeti Tehetség Program (hivatalos honlap).

Megnyitva: 2025.12.10. URL:

<https://nemzetitehsegprogram.hu/>

Szűts Zoltán és Mező Ferenc (2025):

Honvédelmi nevelés az NTP-

TEHETSÉG-25-0142 projekt

aspektusából. *Lélektan és hadviselés –*

interdiszciplináris folyóirat, VII. évf.

2025/2. szám. 111-116. Doi:

[https://www.doi.org/10.35404/LH.2](https://www.doi.org/10.35404/LH.2025.2.111)

[025.2.111](https://www.doi.org/10.35404/LH.2025.2.111)

Szűts Zoltán és Mogyorósiné Herczeg

Éva (2025): Pedagógia a mesterséges

intelligencia fényében és árnyékában

(nem csak) STEM tárgyak esetében.

OxIPO – Interdiszciplináris tudományos

folyóirat, VII. évfolyam 2025/4. szám.

125-131. Doi:

<https://www.doi.org/10.35405/OXIP>

[O.2025.4.125](https://www.doi.org/10.35405/OXIP)

Szűts Zoltán és Szőke-Milinte Enikő

(2025): MI és az NTPTEHETSÉG-

25-0142 projekt. *Mesterséges Intelligencia*

– interdiszciplináris folyóirat, VII. évf.

2025/2. szám. 129-133. Doi:

<https://www.doi.org/10.35406/MI.20>

[25.2.129](https://www.doi.org/10.35406/MI.20)